

Freud in de Sofa

Roos van den Eerenbeemt

Op 20 juni 2018 vond de presentatie plaats van het boek 'Freud in de Sofa' van Rolien van Mechelen-de Goede. Voor deze gelegenheid nodigde ze mij uit werk voor te dragen met de vraag iets te vertellen over de overeenkomsten tussen psychoanalyse en poëzie. De originele tekst is niet meer, maar ik ben blij dat ik mijn huidige kijk op de verwantschap tussen deze twee woordwerkzaamheden kan onderzoeken.

'Het juiste woord' is de grootste inventaris van stijl- en betekenisvarianten, uitdrukkingen en tegenstellingen in de Nederlandse taal. Het vinden van het juiste woord is een van de parallellen tussen poëzie en analyse. Voormalig Dichter des Vaderlands Ester Naomi Perquin geeft de raad 'dring haast terug tot traagte' aan huidig Dichter des Vaderlands, Tsead Bruinja. Voor zorgvuldigheid is ruimte nodig. Een analyticus heeft tijd, een sofa en, als het goed is, uitstekend werkende voelsprietten (of tentakels) om die kloppende woorden te doen weerklinken, op te poetsen en ze zo terug te plaatsen dat ze herkenbaar worden en daardoor gehoord door de analysant. Zo ontstaat er een moment, beschermd tegen het geraas van de dag, om te kunnen voelen hoe woorden resoneren.

Af en toe vallen de zinnen passend in mijn schoot, meestal liggen ze stil tussen het struikgewas. Wij, de woordenvangers, slaan tegen takken, woelen loof om, schudden wat hier en daar in de hoop op beweging. Het is treurig als ze niet komen of te snel vervliegen. Enkel lichte woorden landen niet op de bank of het papier. Het kan soms even duren voordat ze winnen aan gewicht en waardevol worden, maar dan is er geen houden meer aan. Voor magere woorden geen plaats. De context van de sofa, of de pagina, dwingt naar een narratief. Soms is dat benauwend, soms een handvat.

De stilte is het blad
haar stem de regels
mijn woorden de inkt.
